หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทการเผาถ่านและสะสมถ่าน
คำสำคัญ	กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / การเผาถ่าน / การสะสมถ่าน / ความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมาย / คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ
ชื่อนักศึกษา	มิรันตี สมหารวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2568

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาปัญหา และอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการเผาถ่าน และการสะสมถ่าน โดยเน้นการวิเคราะห์บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 รวมถึงกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบังคับใช้กฎหมายในระดับท้องถิ่น และเสนอแนวทางการปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

จากการศึกษาพบว่า กฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันยังขาดการจำแนกประเภทของกิจกรรมการเผาถ่านและการสะสมถ่านตามวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างชัดเจน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถแยกแยะระหว่างกิจกรรมเพื่อยังชีพกับกิจกรรมเชิงอุตสาหกรรมหรือเชิงพาณิชย์ได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจที่ไม่เท่าเทียมและขัดต่อหลักความเสมอภาค อีกทั้งการกำหนดโทษในรูปแบบการเปรียบเทียบปรับตามมาตรา 85 มิได้พิจารณาถึงเจตนาและบริบทของผู้กระทำความผิด ส่งผลให้ประชาชนระดับครัวเรือนต้องรับโทษในระดับเดียวกับผู้ประกอบกิจการเชิงพาณิชย์ ทั้งที่ผลกระทบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้โครงสร้างของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายดังกล่าวยังจำกัดอยู่เพียงเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามามีส่วนร่วมอันเป็นข้อจำกัดต่อการพิจารณาอย่างครอบคลุมและลึกซึ้งในเชิงวิชาการ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา เห็นควรกำหนดนิยามและจำแนกประเภทของกิจกรรมการเผาถ่านและการสะสมถ่านให้ชัดเจนในทางกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการ

SPU CHONBURI

เพื่อยังชีพ ไม่ใช่เพื่อการค้า รวมถึงเสนอให้ปรับปรุงมาตรา 73 และมาตรา 85 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและบริบทของสังคมท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมโครงสร้างคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์ หรือสาธารณสุขร่วมด้วย เพื่อให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายมีความเป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนอย่างยั่งยืน

SPU CHONBURI

Thesis title	Legal Problems and Obstacles in Controlling Health-Hazardous Activities: Charcoal Burning and Storage
Keywords	Health-hazardous activities / Charcoal burning / Charcoal storage / Legal equality / Fine determination committee
Student's name	Mirantee Somharnwong
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Anant Pianwattanakulchai
Education Level	Master of Law
Faculty	School of Law, Sripatum University at Chonburi
Year	2025

ABSTRACT

This thesis aims to study legal problems and obstacles in controlling health-hazardous activities, specifically charcoal burning and charcoal storage, passing analyzing the provisions under the Public Health Act B.E. 2535 (1992) and its Amendment (No. 3) B.E. 2560 (2017), as well as relevant ministerial regulations and relevant notifications of Ministry of Public Health, to evaluate the appropriateness of local law enforcement and to recommend guideline for improvements to align with the rule of law, the principle of equality, and country good governance principles.

From the study, it was found that the current law lacks a clear classification of charcoal burning and charcoal storage activities based on their purposes. Consequently, law enforcement authorities are unable to effectively distinguish between subsistence activities and those conducted for industrial or commercial purposes. This results in unequal exercise of discretion and conflicts with the principle of equality. Moreover, the imposition of penalties in the form of fine determination under Section 85, does not consider the offender's intent and context. As a result, household people bear the same penalties as commercial operators, despite differences in their impacts significantly.

Additionally, the composition of the Fine Determination Committee under such law is limited to state officials, without giving a chance for experts or specific qualified individuals to participate. This limits the all-round and profound technical consideration.

SPU CHONBURI

From this study, the researcher has recommendation that there should be clear definition and classification of activities of charcoal burning and charcoal storage in law, especially activities carried out for subsistence, not for commercial purposes. Furthermore, it proposes that Section 73 and Section 85 of the Public Health Act B.E. 2535 (1992) should be amended to better reflect the principle of equality and local social contexts. In addition, the structure of the Fine Determination Committee should be added to include experts in environment, economics, or public health, to ensure fair, transparent, and effective law enforcement that protects health of people sustainably.

SPU CHONBURI